

Етика пам'яті у процесах становлення громадянського суспільства

Формування цінностей громадянського суспільства, його духовної сфери є дуже важливим, оскільки наявність розвинутого громадянського суспільства є відмінною рисою будь-якої демократичної правової держави.

Українське суспільство, яке поступово трансформується у громадянське, має морально відродитися. В контексті даної проблеми етичні знання стають важливим чинником розвитку духовної культури громадянського суспільства і морального світорозуміння особистості, а до етики, як науки, ставляться нові вимоги. Звернення до теми «Етика пам'яті у процесах становлення громадянського суспільства» дає можливість усвідомити моральний досвід різних поколінь людства та власного народу, розвинути свій внутрішній світ, спонукає до морального самовдосконалення людини у процесах становлення громадянського суспільства. Мета дослідження полягає у розширенні етичного світогляду, формуванні культури етичного мислення, категорій взаємоповаги, турботи, відповідальності, любові, толерантності, патріотизму, кристалізації моральних почуттів, сприянні виробленню моральних переконань, моральної свідомості на засадах загальнолюдських цінностей. Громадянське суспільство повинно забезпечувати умови для повного виявлення творчих можливостей кожного індивіда, сприяти всебічній реалізації особистості, її інтересів, цілей і устремлінь. Основа громадянського суспільства – повноправний індивід, особистість з її невід'ємними правами людини і громадянина. Держава, здійснюючи владу, підпорядковує свою діяльність служінню цьому суспільству; забезпечує рівні можливості для всіх людей і всіх сфер їх життєдіяльності;

на засадах соціальної справедливості; гуманізму і милосердя, не втручається в особисте життя людини і громадянина. Етика пам'яті у *процесах становлення громадянського суспільства* відіграє особливу роль: зберігаючи пам'ять про минулі події, виховує у людини повагу до власної історії, але й до цінностей життя у всіх його проявах.

В процесах розвитку та поширення цінностей громадянського суспільства розглядається проблема біоетики. Біоетика досліджує практичну діяльність людини, розглядає та вирішує проблеми, пов'язані з дослідженнями й науковими відкриттями у галузі нових біомедичних технологій, генної терапії, розшифровкою геному людини, клонуванням, розповсюдженням генетичних модифіційних організмів, евтаназії, репродуктивних технологій, трансплантацією органів тощо.

Історія медичної думки та гуманістичні традиції, які лягли в основу становлення біоетики, апелюють до таких засадничих філософсько-етичних принципів як гуманізм, любов до всіх проявів життя, визнання життя вищою цінністю, піклування про здоров'я, допомога і опіка над дітьми, немічними, старими. Отож, принципи біоетики, як етики життя, можна збагатити міркуваннями численних філософів та мислителів. Їх синтезом можемо вважати філософсько-етичну концепцію А.Швейцера, названу ним етикою благоговіння перед життям. А.Швейцер – філософ, мислитель, лікар-гуманіст, відомий музикант, письменник. А.Швейцер розглядав етику як безмежну відповідальність за все живе. У концепції благоговіння перед життям нема поділу на вище і нижче, більш цінне і менш цінне життя. Для милосердної людини кожна форма життя є священною.

А.Швейцер поширює християнську заповідь «не вбивай» за межі міжлюдських стосунків. Для етики благоговіння характерне усвідомлення самого факту життя як фундаментальної цінності. Благоговіння перед

життям розглядається як головний принцип, що повинен стати основою етичного відновлення людства.

Сидоренко С. В. Етика пам'яті у процесах становлення громадянського суспільства / С. В. Сидоренко // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції 29-30 квітня 2016. Наук. ред. О.Ю.Висоцький. — Дніпро: Роял Принт, 2016. — С.304-305.